

Forslag til HF's prosess faglig prioritering III

Alexander Refsum Jensenius, Institutt for musikkvitenskap

2017-06-12 - UTKAST

Bakgrunn

Overraskende mange forskere ved HF jobber innenfor områder som kan kalles for "eksperimentell humaniora", "empirisk humaniora", "digital humaniora", e.l. Et kjennetegn for mange av disse områdene er behovet for fysisk og virtuell infrastruktur, bruk av "data" og tilhørende lagring, samt beregningsbaserte forskningsverktøy og -metoder. I dag er mye av kompetansen innenfor dette området spredd rundt på instituttene, og er primært fokusert rundt ildsjeler, selv om det også finnes noen forskergrupper. XH-initiativet har som mål å koordinere mer av denne aktiviteten og skape unike møteplasser mellom forskere, studenter, næringsliv og offentlig forvaltning.

Konsept

XH-satsingen vil bestå av følgende hovedkomponenter:

- **HumNet:** Et nettverk av relaterte forskere, basert på en gravitasjonsmodell hvor alle får være med, og hvor man selv velger hvor "tiltrukket" man vil være. Den viktigste funksjonen til nettverket er å knytte sammen personer på tvers av fag og institutter, og bidra til felles kompetanseheving innen relevante teorier, metoder og teknologier. Nettverket vil arrangere en månedlig seminarserie, hvor HFere får muligheten til å presentere for hverandre på tvers av de tradisjonelle faggrensene. Det vil også arrangeres en høyprofilert gjesteforelesning årlig, både for å skape verdifulle kontakter til de aller beste internasjonale miljøene, men også vise frem eksellent humanistisk forskning til resten av UiO og nærliggende institusjoner. Ellers vil nettverket fungere som et informasjonsnav og hjelpe med å etablere samarbeidskonstellasjoner som kan lede til nye, eksterne forskningsprosjekter. Nettverket vil også arbeide for å koordinere eksisterende studietilbud, og ta initiativ til en ny 40-gruppe innenfor feltet eksperimentell humaniora.
- **HumCarpentry:** De siste årene har UiO blitt en viktig aktør innenfor det verdensomspennende nettverket Software Carpentry, som lager små, fokuserte kurs innenfor konkrete programvareløsninger og databehandlingsmetoder. Kursene er tilgjengelig på nett, men gjennomføres også fysisk på campus med jevne mellomrom. De varer vanligvis 3-6 timer, og noen ganger et par dager. Hovedpoenget er at de er bygget opp rundt konkrete problemstillinger og er fokusert på at deltakerne skal jobbe aktivt med en bestemt metode underveis. De fleste nåværende kursene er MedNat-inspirert, så målet med HumCarpentry er å lage en pakke med humaniora-orienterte kurs. Eksempler på dette kan være innen metoder og verktøy for å håndtere typiske "HF-data", slik som tekst, kart, lyd og video, men også statistikk og maskinlæring rettet mot HF-problemstillinger. Disse kursene vil være åpne for alle interesserte, både forskere og studenter. Det bør arbeides for at kursene blir studiepoenggivende (1-3sp per kurs) for bachelor-, master- og ph.d.-studenter, for å sørge en langsiktig og levedyktig "business-modell".
- **HumSpace:** Dette er tenkt som en humanistisk variant av hacker/makerspaces, som har blitt populære de siste årene. Planen er å sette opp et fysisk rom, helst sentralt plassert og med en sosial utforming. Rommet bør ha noe relevant infrastruktur tilgjengelig (datamaskiner med

spesialprogramvare, lyd/videoopptakere, øyemåling, bevegelsessporing, storformatprinter, 3D-printer, etc.). Dette må være et sted som “alltid” er åpent (08-22?), og som i hele åpningstiden skal være bemannet med noen som kan svare på spørsmål og hjelpe med problemer (dyktige masterstudenter, og kanskje stipendiater/postdoktorer).

- **HumStart:** Dette vil være et åpent kontorområde - helst i direkte tilknytning til HumSpace - som er beregnet på ferdige HF-kandidater som ønsker å utvikle innovasjonsprosjekter og starte opp egne bedrifter. Man kan søke om arbeidsplass i en periode, få et lite stipend, samt konkret oppfølging og veiledning i entreprenørskap. Målet er å få til et levende innovasjonsmiljø, i tett kontakt med studenter og ansatte. Det er tenkt som et humanistisk supplement til StartupLab i Forskningsparken, og vil også jobbe tett med Inven2 og det nye entreprenørskapsprosjektet til Oslo kommune.

Behov

Utgangspunktet for satsingen er å utnytte ressursene som allerede er ved HF, og arbeide for mer konvergens og samarbeid både innen forskning, utdanning og innovasjon. Vi ser for oss at følgende personressurser er nødvendige for å lykkes:

- **Konvergerer:** en førsteamanuensis med et faglig lederansvar for initiativet, med tverrfaglig kompetanse og et genuint ønske om å jobbe på kryss og tvers av fagmiljøene. Personen vil også være ansvarlig for å koordinere den faglige utviklingen av HumCarpentry.
- **Entreprenørskaper:** en administrator med næringslivskompetanse, nettverksbyggingsferdigheter og entreprenørskapsånd. Personen må forstå HF, men vil primært jobbe med å styrke kontakten med resten av UiO, samt offentlige og private aktører i Oslo-området.
- **Rekrutter:** et par ph.d.-stipendiater, samt årlige masterstipendier til XH-relaterte problemstillinger, helst på tvers av instituttene.
- **Orakler:** lønnsmidler for å holde HumSpace operativt.
- **Koder:** lønnsmidler for å bistå med koding og pedagogisk utvikling av software/data carpentry.

I tillegg trengs:

- **HumSpace:** et fysisk rom med relevant infrastruktur, enkelt tilgjengelig og med en tiltrekkende utforming. Her kan det være aktuelt å utnytte deler av eksisterende læringsmiljøarealer ved HF eller ved HumSam-biblioteket, eller det kan inkluderes i planene for en mulig ombygging av fyrrømmet i PAM, hvis det nye masterprogrammet i **Music, Communication and Technology** legges dit.
- **HumStart:** et fysisk rom med et passende antall arbeidsplasser (10?).
- **Seminarer:** litt midler til gjesteforelesninger og forefallende driftsbehov.

Det er ikke rom for å legge inn frikjøp til fastvitenskapelig ansatte i satsingen, men målet er at XH vil være “limet” som får til mer samarbeid og konvergens, og at dette vil lede til nye eksternfinansierte forskningsprosjekter.

Avgrensing

Tanken er at satsingen skal være inkluderende, og at alle instituttene vil føle et eierskap til konseptet. Det vil ikke være noen bestemt avgrensing teoretisk og metodisk, men fokuset vil være på bruk av “data” og (e)infrastruktur i humanistisk forskning og utdanning. Her vil alle relevante datatyper være inkludert: tekst, kart, lyd, bilde, video, sensorer (øyemåling, bevegelsessporing, m.m.). Målet er å samle (og tilby) kompetanse innenfor bruk av alle disse, gjennom databaser, koding, statistikk, maskinlæring, m.m.

Sammenkobling

Diagrammet viser skjematisk hvordan XH kobler sammen ulike miljøer. Obs: ikke ferdig!

